

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 30

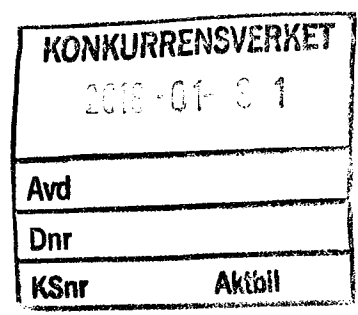
DOM
2018-01-31
Meddelad i Stockholm

Mål nr
12649-17

SÖKANDE

Aleris Sjukvård AB, 556068-8425

Ombud: Advokat Bob Johanson, advokat Björn Tude
och jur.kand. Caroline Gulliksson Dock
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
Box 5747
114 87 Stockholm

MOTPARTER

1. Stockholms läns landsting

Ombud: Landstingsjurist Eva Lisper
Landstingsstyrelsens förvaltning
eva.lisper@sll.se; registrator.lsf@sll.se

2. Unilabs AB, 556118-7179

Ombud: Advokat Susanne Wiklund
Advokatfirman Kjällgren AB
Box 1
451 15 Uddevalla

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 890790

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Stockholms läns landsting (SLL) genomför en upphandling av tjänster inom medicinsk radiologi (LS 2016-1309, HSN 1509-1074). Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Upphandlingen är uppdelad i fem anbudsområden (upphandlingsobjekt). Av tilldelningsbeslut den 16 maj 2017 framgår att SLL avser teckna avtal med Aleris Sjukvård AB (Aleris) avseende upphandlingsobjekt 1, 4 och 5 samt med Unilabs AB (Unilabs) avseende upphandlingsobjekt 2 och 3.

Aleris yrkar att förvaltningsrätten beslutar om rättelse genom att SLL genomför en ny anbudsutvärdering avseende upphandlingsobjekt 2 respektive 3 i vilka Unilabs anbud inte ska beaktas. Som grund för sin ansökan anför Aleris i huvudsak att Unilabs inte uppfyllt samtliga ska-krav, att SLL genom att trots detta anta Unilabs anbud förfarit i strid med likabehandlingsprincipen samt att Aleris har lidit skada eller kan komma att lida skada eftersom bolaget rangordnats som tvåa efter Unilabs för de aktuella upphandlingsobjekten.

SLL anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Unilabs uppfyller ska-kraven i upphandlingen. Upphandlingen har genomförts i enlighet med de grundläggande unionsrättsliga principerna i LOU. Aleris lider inte någon skada och kan inte heller komma att lida skada. Det föreligger inte någon grund för ingripande enligt LOU.

Unilabs anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak att Unilabs och dess anbud uppfyller alla obligatoriska krav i upphandlingen och att det därför saknas grund för att utesluta Unilabs anbud från utvärderingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling upphävdes den 1 januari 2017 och ersattes med lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för upphandlingar som påbörjades före ikraftträdandet. I detta fall ska alltså lagen (2007:1091) om offentlig upphandling tillämpas.

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll av om det, utifrån de omständigheter sökanden har anfört, finns grund att ingripa mot upphandlingen enligt samma lag. Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas (RÅ 2009 ref. 69).

Frågan i målet är om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen med anledning av vad Aleris anfört.

Ekonomisk ställning

Aleris anför bl.a. följande. I försättsbladet till Unilabs finansieringsplaner anför Unilabs att ”den svenska verksamheten” har ”full tillgång till

koncernens samlade koncernbankkontos behållning samt dess checkräkningskredit". Även i själva finanseringsplanerna hänvisas till koncernbolags kassalikviditet och checkkredit. Således åberopar Unilabs andra koncernbolags finansiella kapacitet. Unilabs har dock inte gett in några åtaganden från relevanta koncernbolag om att de ställer sina finansiella resurser till Unilabs förfogande, vilket är ett krav både enligt LOU och enligt förfrågningsunderlagets punkt 8.4. Eftersom Unilabs inte ingivit något sådant åtagande trots att koncernbolagens kapacitet åberopas har SLL varit skyldigt att förkasta anbudet. Detta gäller alldeles oavsett om SLL trots eller ansett sig veta att det saknas skäl för Unilabs att åberopa annans kapacitet. SLL kan inte veta att Unilabs har tillgång till de ekonomiska resurserna om inte Unilabs har visat det. Genom att endast påstå att det har full tillgång till koncernens bankkonton har Unilabs inte uppfyllt kravet om att visa att Unilabs kommer att förfoga över nödvändiga ekonomiska resurser när kontraktet ska fullgöras.

De handlingar som Unilabs kommit in med till förvaltningsrätten utgör inte ett åtagande att tillhandahålla viss kapacitet. Förvaltningsrätten får inte beakta de nya handlingar som Unilabs bilagt sitt yttrande eftersom de inte ingick som en del av Unilabs anbud. Av det mejl som Unilabs kommit in med framgår visserligen att Unilabs synes ha tillgång till den åberopade ekonomiska kapaciteten, men detta har inte gjorts gällande förrän Unilabs gav in yttrandet till förvaltningsrätten. Det framgår dock inte vem avsändaren till mejlet är, vilken position denne innehar eller att personen i fråga har rätt att företräda koncernen eller något av bolagen däri. Vidare skickades mejlet först den 2 juni 2017 och saknar därför relevans i målet.

I finansieringsplanerna hänvisar Unilabs till sin årsredovisning för räkenskapsåret 2015. Av denna framgår att Unilabs har en kassa om enbart 212 000 kronor och att huvuddelen av Unilabs tillgångar består av kortfristiga fordringar. I princip samtliga dessa fordringar synes vidare vara

pantsatta. Dessutom har Unilabs ställt säkerhet eller på annat sätt åtagit sig betalningsskyldighet för extern finansiering upptagen av dess moderbolag. Vid bedömningen av Unilabs ekonomiska resurser ska dessutom bortses från andra koncernbolags ekonomiska resurser, eftersom Unilabs inte har åberopat annans kapacitet i den delen. Enligt Unilabs egna finansieringsplaner fordras uppstartskostnader på minst 200 miljoner kronor. Unilabs har därför inte otvetydigt visat att det har ekonomiska resurser att kunna fullgöra ett så resurskrävande uppdrag som det aktuella. Kravet på att visa hur uppstartskostnader ska finanseras är därmed inte heller uppfyllt. SLL borde således ha förkastat Unilabs anbud.

Unilabs har inte heller visat någon *tydlig helhetsbild* avseende hur Unilabs avser att finansiera uppstartskostnader för samtliga objekt som anbudet avser, oavsett om koncernens resurser skulle ha fått beaktas eller inte. Unilabs redogör endast för sin erfarenhet av att starta upp ny och ta över befintlig verksamhet. Unilabs anger vilka finansiella resurser som finns och investeringar som ska göras, men det finns inget beskrivet om hur resurserna och investeringarna ska kopplas till uppstartskostnaderna. Unilabs har därmed inte uppfyllt kravet på att redovisa en tydlig helhetsbild av hur anbudsgivaren ska finansiera uppstartskostnader för samtliga objekt som anbudet avser. Unilabs anbud skulle därmed ha förkastats av SLL.

Vidare har SLL vid bedömningen av Unilabs ekonomiska ställning beaktat uppgifter om Unilabs moderbolags bankkontoställning per den 31 december 2016 trots att dessa uppgifter lämnats in efter anbudstidens slut. Detta efter att SLL låtit Unilabs förtydliga sitt anbud och komma in med nya ekonomiska uppgifter. SLL har i yttrande till förvaltningsrätten uppgett att SLL vid bedömningen av Unilabs ekonomiska resurser har beaktat de nya ekonomiska uppgifterna för 2016. Att SLL därefter uppgett att uppgifterna inte beaktats är en efterhandskonstruktion. Att vid anbudsprövningen beakta uppgifter som inlämnats efter anbudstidens utgång står i strid med såväl EU-

rätt som LOU samt de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna. SLL:s agerande har de facto inneburit en särbehandling i förhållande till Aleris och SLL har således agerat i strid med 15 kap 12 § LOU och likabehandlingsprincipen.

SLL anför bl.a. följande. Av Unilabs årsredovisning för 2015 framgår bl.a. att Unilabs under 2015 hade en omsättning på 1 224 594 kkr, att soliditeten uppgick till ca 40 % och att rörelseresultatet efter finansiella poster uppgick till 131 845 kkr. Av kassaflödesanalysen för 2015 framgår att bolaget även redovisat ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten på 61 690 kkr. Av dessa medel har bolaget använt 26 471 kkr till investeringar och 35 218 kkr till amortering av bolagets långfristiga lån. Förutom Unilabs finansiella resurser enligt bifogad årsredovisning har Unilabs enligt egen uppgift full tillgång till koncernens bankkontoställning, checkräkningskredit om 125 MEUR, leasingavtal med Nordea respektive CHG Meridien avseende radiologiutrustning för upphandlingen om 72 MSEK respektive 80 MSEK. Då Unilabs har direkt, full tillgång till såväl nämnda bankkonto som checkräkningskredit och då leasingavtalen tecknats med hänvisning till upphandlingen saknas skäl för Unilabs att åberopa annans kapacitet.

SLL har bett Unilabs förtydliga sitt anbud beträffande uttrycket "full tillgång". Även Aleris har ombetts att förtydliga sitt anbud, dock i andra delar. Om Aleris använt samma uttryck hade även Aleris givits möjlighet att förtydliga anbudet i den delen. Begäran om förtydligande har alltså skett utan risk för särbehandling och likabehandlingsprincipen har upprätthållits. SLL har inte bett Unilabs komplettera sitt anbud varken med årsredovisning för 2016 eller med annan uppgift avseende storleken på de resurser som bolaget åberopat. Unilabs har, utan att landstinget begärt detta, till sitt förtydligande bifogat ett intyg från företagets revisor. SLL har inte tagit hänsyn till intyget vid prövningen av Unilabs ekonomiska resurser. Unilabs har inte bifogat någon ny årsredovisning.

Mot bakgrund av vad som framgått av Unilabs AB:s årsredovisning för 2015 och i anbudet bifogade finansieringsplaner har SLL bedömt att Unilabs uppfyller kravet på att ha en stabil och ekonomisk finansiell ställning samt förmåga att fullfölja avtal av denna storlek. Unilabs har redovisat finansieringsplaner för respektive upphandlingsobjekt i enlighet med kraven i anbudsinvitan. Den information som lämnats i respektive finansieringsplan ger sammantaget en helhetsbild över hur företaget avser att finansiera investeringar och uppstartskostnader för det fall att företaget tilldelas samtliga offererade upphandlingsobjekt. Unilabs har vidare, genom att inlämna anbud, accepterat samtliga obligatoriska krav och samtliga avtalsvillkor. SLL har inte haft anledning att betvivla de uppgifter som Unilabs lämnat i anbudet.

Unilabs anför bl.a. följande. Av Unilabs finansieringsplan framgår tydligt hur det totala investeringsbehovet ser ut fördelat på respektive upphandlingsobjekt och sammantaget beroende på hur många objekt man tilldelas och det framgår också hur Unilabs avser att finansiera de olika delarna av identifierade behov för respektive objekt. I ingressen till finansieringsplanen anges bl.a. att den svenska verksamheten har full tillgång till koncernens samlade koncernbankkontos behållning samt dess checkräkningskredit på 125 MKR. Av Unilabs finansieringsplan med bilagor framgår således specifika uppgifter om finansieringsbehov och tänkt finansiering för varje enskilt upphandlingsobjekt, men också hur finansiering konkret ska ske och vilka resurser Unilabs direkt förfogar över för att finansiera uppstart och inledande drift av upphandlingsobjekten. Sammantaget framgår det samlade övergripande finansieringsbehovet och den samlade övergripande finansieringskapaciteten.

Unilabs har omedelbar och direkt *egen* tillgång till koncernbankkontot och till checkräkningskredit om 125 MEUR. Det är alltså inte fråga om att annat

koncernbolag ställer bankmedel eller medel från checkräkningskredit till Unilabs förfogande. Unilabs är direkt – i förhållande till koncernbanken respektive kreditgivande banken – berättigad part och kan helt självständigt förfoga över vid var tidpunkt föreliggande tillgodohavande på koncernbankkontot respektive tillgängligt kreditutrymme i checkräkningskrediten.

I e-postmeddelande från Unilabskoncernens Group Treasurer bekräftas att det avseende checkräkningskrediten framgår av kreditavtalets lista över kredittagare att Unilabs har befogenhet att som kredittagare utnyttja checkräkningskrediten. Av e-postmeddelandet framgår även att Unilabs är fullt ut avtalspart och deltagare i koncernbankkontot och har rätt att använda däri tillgängliga medel, inklusive rätt att övertrassera kontot med 9,5 miljoner euro, utan godkännande eller tillstånd från andra koncernbolag. Eftersom Unilabs förfogar självständigt och direkt över de finansiella resurser man åberopat och redovisat i sitt anbud har Unilabs inte något behov av att åberopa annans ekonomiska kapacitet och behöver därför inte heller bifoga något åtagande från annan.

Aleris påståenden om vad som kan utläsas av Unilabs årsredovisning för 2015 är felaktiga. Vid bedömningen av vilken slutsats man kan dra av storleken på likvida medel per balansdagen 31 december 2015 måste man beakta att bolaget samtidigt har betydande kortfristiga fordringar över årsslutet, dvs. stora kundfordringar som inom kort omvandlas till kontanta medel. Detta avser såväl kundfordringar som kortfristiga fordringar hos koncernföretag. Det kan då påpekas att förhållandet är likartat vad gäller Aleris Sjukvårds egna förhållanden per bokslutsdagen. Det är vidare inget anmärkningsvärt utan normala förhållanden för företag med denna typ av verksamhet och av den aktuella omfattningen. Det ska också beaktas att det av årsredovisningen framgår att Unilabs lämnat koncernbidrag om 135 MSEK, vilket annars skulle ha varit kontanta medel.

Förvaltningsrättens bedömning

I punkt 8.4 *Anbudsinbjudan* anges följande. En anbudsgivare får vid behov åberopa andra företags kapacitet (LOU 15 kap 15 a §). Om en anbudsgivare avser åberopa annans kapacitet ska anbudsgivaren till anbudet redovisa en överenskommelse, åtagande eller motsvarande som visar att denne kommer att förfoga över annans kapacitet när kontraktet ska fullgöras.

När ett bolag, i syfte att tillåtas delta i ett anbudsförfarande, hänvisar till organ eller företag som det är knutet till genom direkta eller indirekta band, oavsett bandens rättsliga beskaffenhet, för att bevisa sin finansiella, ekonomiska och tekniska kapacitet, måste bolaget visa att det faktiskt förfogar över resurser hos dessa organ eller företag som det inte självt äger men som är nödvändigt för att uppfylla kontrakten (se EU-domstolens dom i mål C-176/98 *Holst Italia*, punkt 29).

Unilabs har i den finanseringsplan som bifogats anbudet hänvisat till *Unilabskoncernens* samlade koncernbankkontos behållning samt dess checkräkningskredit. Det bör därför ha stått klart för SLL att det varit fråga om resurser som inte endast Unilabs har tillgång till. Unilabs har emellertid i sitt anbud uppgett att de har full tillgång till nämnda bankkonto och checkräkningskredit, vilket det enligt förvaltningsrätten saknats skäl för SLL att ifrågasätta. Det är således inte fråga om åberopande av resurser hos annat bolag inom koncernen, utan om resurser som Unilabs har direkt tillgång till. Att Unilabs har tillgång till de nämnda resurserna utan godkännande av annat bolag stöds också av Unilabs egna uppgifter i målet och det e-postmeddelande som Unilabs lämnat in till förvaltningsrätten. Det har således inte funnits anledning för Unilabs att komma in med överenskommelse, åtagande eller motsvarande avseende de aktuella resurserna och det har saknats anledning för SLL att förkasta anbudet på den grunden att något åtagande inte lämnats in. Det har därmed inte heller stått i strid med

likabehandlingsprincipen att beakta uppgifterna om Unilabs tillgång till nämnda bankkonto och checkräkningskredit.

Frågan är då om Unilabs uppfyller i upphandlingen ställda krav på ekonomisk ställning. I punkt 8.2 *Anbudsinbjudan* anges bl.a. följande. Anbudsgivare ska ha en styrkt god och stabil ekonomisk och finansiell ställning och ha ekonomisk förmåga att fullfölja ett avtal av denna storlek. Anbudsgivaren ska ha förmåga att på ett betryggande sätt bära och hantera sådana risker och det ansvar som är förenade med ett uppdrag av den omfattning och komplexitet i relation till antalet upphandlingsobjekt som anbudet avser. För att uppfylla kravet ska anbudsgivaren redovisa en övergripande plan för hur kostnader (t.ex. för personal, utrustning och lokaler) relaterade till uppstart och drift av tjänsten från avtalstecknande till och med en månad efter driftstart ska finansieras. Om anbud lämnas på flera upphandlingsobjekt ska finansieringsplan lämnas för varje objekt. Om anbud lämnas på flera objekt ska det tydligt framgå en helhetsbild av hur anbudsgivaren ska finansiera uppstartskostnader för samtliga objekt som anbudet avser.

Unilabs har i bilaga 6 till anbudet lämnat in finanseringsplan till upphandlingsobjekt 1–5. Unilabs har i bilagan redogjort för investeringsbehovet för respektive upphandlingsobjekt och angett hur investeringar ska finansieras. Vid en samlad bedömning av de uppgifter som Unilabs lämnat i bilagan med finanseringsplanerna anser förvaltningsrätten att Unilabs uppfyllt kravet på att redovisa en övergripande plan för hur kostaderna ska finansieras. Av finanseringsplanerna framgår också sammantaget tydligt en helhetsbild av hur uppstartskostnaderna för samtliga objekt ska finansieras. Enligt förvaltningsrättens bedömning har Unilabs genom sitt anbud visat att bolaget uppfyller det krav på ekonomisk ställning som uppställts i punkt 8.2 *Anbudsinbjudan*. Vad Aleris anfört om Unilabs årsredovisning för 2015 innebär inte att Unilabs anbud inte uppfyller det aktuella kravet.

Vad gäller frågan om de ekonomiska uppgifter för 2016 som Unilabs lämnat i samband med förtydligande av anbud anser förvaltningsrätten att det inte framkommit annat än att Unilabs lämnat in dessa uppgifter utan att dessa efterfrågats av SLL. Det har således inte visats att SLL, i strid med likabehandlingsprincipen, har gett Unilabs möjlighet att komma in med nya ekonomiska uppgifter för 2016. Frågan är då om uppgifterna trots detta legat till grund för SLL:s bedömning av Unilabs ekonomiska ställning. Under skriftväxlingen hos förvaltningsrätten har SLL först uppgett att uppgifterna från 2016 har beaktats vid bedömningen. SLL har dock därefter uppgett att vad som angetts i denna del varit felaktigt och att uppgifterna alltså inte beaktats i bedömningen. Även om SLL således har lämnat skilda uppgifter i frågan anser förvaltningsrätten inte att Aleris visat att uppgifterna legat till grund för SLL:s bedömning och att det av den anledningen finns skäl att ingripa mot upphandlingen. Förvaltningsrätten bedömer vidare att det inte visats att SLL:s begäran om förtydligande inneburit en risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning och att SLL av det skälet agerat i strid med 15 kap. 12 § LOU.

Sammanfattningsvis saknas det skäl att vidta någon åtgärd mot upphandlingen med anledning av vad Aleris anfört om Unilabs ekonomiska ställning.

Personella resurser

Aleris anför bl.a. följande. Unilabs har i bilaga 10 till sitt anbud uppgett att det kommer att behöva anställa ny personal av olika personalkategorier för att klara sitt åtagande. Unilabs har därefter även åberopat tre bemanningsföretag att vid behov förstärka den egna kapaciteten. För att visa att Unilabs förfogar över bemanningsföretagens kapacitet har Unilabs givit in tre avtal. Avtal 1 och Avtal 2 löper tillsvidare med en kortare ömsesidig uppsägnings-

tid. De kan alltså när som helst sägas upp av bemanningsföretaget. Avtal 3 upphör den 1 september 2018 och det krävs en ny överenskommelse för att det ska förlängas. Unilabs har därför inte visat att man kommer att förfoga över annans kapacitet när kontraktet ska fullgöras varför den kapacitet som åberopas genom Avtal 1-3 inte ska beaktas. Eftersom Unilabs åberopat Avtal 1-3 får man utgå från att Unilabs inte kan utföra uppdraget utan aktuell kapacitet. Då det inte är visat att denna kapacitet finns tillgänglig under hela den tid vårdavtalet gäller skulle Unilabs anbud ha förkastats.

Vad avser Avtal 2 framgår inte var den åberopade kapaciteten återfinns. I punkt 2.1 *Specifik uppdragsbeskrivning* framgår att radiologisk verksamhet ska vara lokaliserad inom vissa geografiska områden inom Stockholms län. Kravet innebär att den kapacitet som åberopas måste finnas att tillgå inom dessa områden. Eftersom det inte framgår av Avtal 2 var den åberopade kapaciteten återfinns har Unilabs inte uppfyllt det ställda kravet. Vad gäller Avtal 3 framgår överhuvudtaget inte att bemanningen avser Stockholm. I avtalet framgår tvärtom att placeringen för radiologerna är inom Göteborg. Avtal 3 är således inte en resurs som Unilabs kan nyttja för de i upphandlingen aktuella geografiska områdena. Avtal 2 och 3 ska därför inte beaktas inom ramen för denna upphandling vid åberopande av annans kapacitet och Unilabs anbud ska förkastas.

Det framgår med all önskvärd tydlighet av bilaga 10 till Unilabs anbud att annans kapacitet åberopas. Alltså har Unilabs inte tillräcklig egen kapacitet ens enligt Unilabs egen uppfattning. Att Unilabs i själva verket endast avser att använda bemanningsföretagen som underleverantörer framstår som en efterhandskonstruktion från SLLs sida. I och med att Unilabs självt uttrycker att det åberopar annans kapacitet är det dessa uppgifter som ska ligga till grund vid utvärderingen av anbudet.

SLL anför bl.a. följande. SLL bedömer att Unilabs uppfyller ställda krav avseende tillgång till personella resurser på egen hand utan åberopande av annans kapacitet. Enligt Unilabs har företaget för avsikt att nyanställa personal av olika personalkategorier för det fall att företaget vinner ett eller flera upphandlingsobjekt. Detta styrks även av inlämnade aktivitets- och tidsplaner för respektive upphandlingsobjekt där det klart framgår att man har för avsikt att ha dialoger med nuvarande leverantör och fack avseende övergång av personal, att erbjuda befintlig personal anställning samt även rekrytera ny personal såsom driftchef, röntgensjuksköterskor och radiologer. Avsikten att säkerställa de personella resurserna genom nyrekrytering framgår även av Unilabs i anbudet bifogade bilaga 10 Annans kapacitet. Där anges dock även att företaget vid behov har möjlighet att förstärka den egna kapaciteten med bemanning enligt vissa bifogade avtal. Detta har av SLL uppfattats som att avsikten från Unilabs sida varit att dessa företag kan komma att anlitas vid behov snarare i form av underleverantörer än åberopande av annans kapacitet i LOU:s mening. Anlitande av bemanningsföretag vid behov är mycket vanligt inom hälso- och sjukvårdssektorn.

För det fall rätten ändå finner att Unilabs åberopat annans kapacitet menar SLL att företaget visat att det förfogar över dessa resurser vid fullgörande av kontraktet. Av avtal 1 framgår att det i första hand gäller till och med den 30 april 2017 och därefter tills vidare. Även avtal 2 gäller tills vidare. I avtal 3 uttrycks tydligt att målsättningen är långsiktighet och avtalstiden är den 1 september 2018 med en möjlighet till förlängning. Således finns inget som tyder på att avtalen inte skulle gälla under hela kontraktstiden och därmed att Unilabs inte skulle förfoga över de aktuella resurserna. Att förkasta ett anbud med hänvisning till att åberopande av annans kapacitet inte varit helt tillfyllest menar SLL vidare skulle vara oproportionerligt då anbudsgivaren självt uppfyller ställda krav.

Av ordalydelsen i punkt 2.1 i *Specifik uppdragsbeskrivning* framgår tydligt är kravet att verksamheten, det vill säga själva mottagningen, ska vara belägen i respektive geografiska område för att patienterna ska kunna tas emot där. Det innebär på intet sätt att all personal behöver befinna sig där. Av förfrågningsunderlaget framgår det tvärtom att det är möjligt, exempelvis vid dubbelgranskning av bilder, och för det fall att mottagningen endast har en läkare på plats att denne vid behov kan konsultera annan radiolog. Detta är sedvanligt förfarande vid så kallad second opinion inom hälso- och sjukvården. Det har inte ställts upp något krav på att samtliga personella resurser ska finnas tillgängliga inom det aktuella området eller att anbudsgivarna ska visa att så är fallet. Någon prövning av ett sådant krav och bevisen härför har heller inte gjorts av landstinget.

Unilabs anför bl.a. följande. Unilabs uppfyller krav på teknisk och yrkesmässig förmåga utan åberopande av annans kapacitet. Unilabs har inte åberopat annans kapacitet till styrkande av sin tekniska och yrkesmässiga förmåga. Unilabs har i anbudet redovisat att man avser att bemanna uppdragen genom att nyanställa personal av olika personalkategorier. Det är mycket vanligt förekommande inom sjukvården att vårdgivare anlitar bemanningsföretag för att vid behov förstärka sin bemanning.

Unilabs har i sitt anbud i bilaga 10 redovisat att man har ett antal avtal om bemanning "vid behov", förutom den egna kapaciteten som man avser att rekrytera för att i sin helhet bemanna uppdragen med egen anställd personal. Det är alltså inte fråga om att Unilabs är beroende av eller behöver extern kapacitet för att bemanna uppdraget utan är en redovisning av en backup som Unilabs har och kan ianspråka *om behov uppstår*. Genom de uppgifter som lämnats i Unilabs anbud har Unilabs visat och uttryckligen bekräftat att man har teknisk och yrkesmässig kapacitet att självständigt utföra hela uppdraget, inklusive att fullt ut bemanna uppdraget med egen personal. Det är också den slutsats som SLL kommit till vid sin granskning av anbudet.

Förvaltningsrättens bedömning

I *Anbudsinbudans* punkt 8.3 ”Anbudsgivarens tekniska förmåga och kapacitet” anges bl.a. att anbudsgivaren ska ha förmåga och kapacitet att utföra tjänster i den omfattning och komplexitet som framgår av *Specifik Uppdragsbeskrivning* och övriga krav i detta upphandlingsunderlag.

Enligt punkt 2.1 *Specifik uppdragsbeskrivning* ska radiologisk verksamhet vara lokaliserad inom de geografiska områdena Norra länet, Västra länet, Innerstaden exklusive Södermalm, Sydvästra länet inklusive Södermalm och Sydöstra länet.

Av punkt 2.4 *Specifik uppdragsbeskrivning* framgår att vårdgivaren ska ha personal i den omfattning som krävs för att utföra uppdraget i enlighet med avtalet.

I punkt 8.4 *Anbudsinbudan* anges följande. En anbudsgivare får vid behov åberopa andra företags kapacitet (LOU 15 kap 15 a §). Om en anbudsgivare avser åberopa annans kapacitet ska anbudsgivaren till anbudet redovisa en överenskommelse, åtagande eller motsvarande som visar att denne kommer att förfoga över annans kapacitet när kontraktet ska fullgöras.

I bilaga till Unilabs anbud, rubricerad ”Bilaga 10_Annans kapacitet” har Unilabs uppgett att ”Unilabs har giltiga och skriftliga avtal med några bemanningsföretag för att vid behov förstärka den egna kapaciteten” samt bifogat tre avtal. Enligt förvaltningsrätten har Unilabs därigenom åberopat annans kapacitet. Frågan är då om bifogade avtal visar att Unilabs kommer att förfoga över den åberopade kapaciteten när kontraktet ska fullgöras.

Det kan av förfrågningsunderlaget inte utläsas något krav på att samtliga personella resurser ska vara tillgängliga inom aktuellt anbudsområde. Vad Aleris anfört om den geografiska placeringen av de personella resurserna i avtal 2 och 3 innebär därför enligt förvaltningsrätten inte att avtalen inte kan beaktas eller att det finns skäl att förkasta Unilabs anbud.

Av avtal 1 och 2 framgår att dessa gäller tills vidare. Enligt förvaltningsrätten är detta tillräckligt för att Unilabs ska anses ha visat att bolaget förfogar över den åberopade kapaciteten under kontraktstiden. Att avtalen kan sägas upp av en part förändrar inte denna bedömning. Vad gäller avtal 3 framgår att detta gäller till den 1 september 2018 och att det kan förlängas efter ny överenskommelse. Enligt förvaltningsrätten kan avtalet inte anses visa att Unilabs förfogar över resurserna enligt avtalet under hela kontraktstiden. Detta innebär dock enligt förvaltningsrätten inte i sig att kravet på personella resurser inte är uppfyllt utan endast att resurser enligt avtalet, vid bedömningen av om kravet är uppfyllt, inte kan beaktas. Enligt förvaltningsrätten har det inte framkommit att SLL beaktat resurserna i avtal 3 vid sin bedömning. Tvärtom har SLL bedömt att Unilabs uppfyller kravet på teknisk förmåga och kapacitet utan stöd av åberopade avtal. Unilabs har i sitt anbud uppgett att bolaget avser nyanställa personal om bolaget vinner ett eller flera upphandlingsobjekt och att resurserna enligt bilagda avtal kan användas *vid behov* för att förstärka den egna kapaciteten. Unilabs har därutöver accepterat samtliga obligatoriska krav och villkor i upphandlingen. Förvaltningsrätten bedömer att Unilabs, även utan beaktande av resurserna i avtal 3, uppfyller uppställda krav på personella resurser. Det saknas mot denna bakgrund skäl att ingripa mot upphandlingen med anledning av vad Aleris anfört i denna del.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att Aleris inte har visat att det föreligger skäl för ingripande mot upphandlingen. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Ulrika Melin
Chefsrådman

Andreas Persson har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövnings-tillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.